

Ms 2335 (Ancienne suite 473)

T H E S E S

PHYSIOLOGICÆ,

HYGIASTICÆ,

PATHOLOGICÆ,

E T

CHIRURGICÆ,

IN SCHOLIS

MEDICORUM PARISIENSIIUM

PROPUGNATÆ.

AB ANNO

AD ANNUM

P A R I S I I S.

M. DCC. LXXII.

THE

ARTS

AND

SCIENCE

OF

CHURCH

AND

STATE

OF

THE

1812

1812

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-tertiâ
mensis Novembris, Anno Domini M. DCC. LX.*

M. JOSEPHO DUSSANS, Doctore Medico;
Præside.

An à Systematum varietate Medicina præstantior?

I.

LIM Medicina suis florebat legibus, nunc ruit alienis; hinc quò quis ad excogitandum ingeniosior, eò quasi alter redivivus Hippocrates, novitatis fucò superbiens, peritior censetur. Cave interim ne in tantâ Systematum varietate falsâ veritatis imagine delusus, salebrosam Medicinæ viam incepto pede premas, sicque umbratilem doctrinam pro genuinâ amplectendo, nubem pro Junone captes : In hâc enim ætate tot diverforum Systematum feraci ad

Medicinam euntibus magis aditum occludi putes, quàm Juvenum animos informari. Intima Naturæ penetralia referare cupis, nihilque te fugiat eorum quæ ad Medicinam pertinent, ipsius motuum sis auceps sedulus, compendiosam ratiocinandi viam te vel muta edocebit : agendi enim simplicitas simplicem concipiendi modum expostulat, rationum multiplicitas impotentiam arguit ; hinc plus in arte nostrâ valere experientiam naturæ motibus expressam comperies, quàm sæpè distortam Neotericorum rationem, illam eorum unumquemque vel invitam in sui partes trahere videbis inconcussus ; & constante experientiâ ex maximâ parte rationi concessum putabis ; hæc enim monstrante viam Natura satis abundè intelligitur, rationum varietate sæpius obscuratur. Systema enim somniantis animæ nunc potiùs ludibrium definias, quàm veram Naturæ indagationem, sic eam præstantiorem Medicinam colliges, quæ majori simplicitate gaudet, pejorem, quæ multâ Systematum varietate intricata, leviusculis experimentis fulta, deviis rationibus munita, in dies crescit & augetur.

I I.

NATURA ubique sui similis semper eundem operandi modum servat, suisque ritè instructa organis, pro diversâ illorum configuratione, nil fermentorum indiga diversimodè operatur ; sic alimenta in ventriculum ingesta solâ partium trituratione fundit & liquat, undè chylus proxima sanguinis futura materies emergit. Dum cruori novus hospes intimè permiscetur, Naturæ simplicitatem demireris ! à veteri sanguine adhuc crudus subigitur, attenuatur, ac tandem crassioribus particulis repurgatus, factusque fluidior, in ipsammet purpurei laticis substantiam, solo circulationis motu facessit ; donec in diversis machinæ incerniculis millemodis priùs agitatus, suis sordibus tandem omnimodè spoliatur. Harum aliæ quales sunt urina, sudor, lachrymæ tanquam inutiles foràs amandantur, dum aliæ ad peculiare usus à reliquo sanguine in diversis diverticulis separatæ, coacervari solent ; hinc bilis, succus pancreaticus, saliva multiplex, lymphæ, spiritus animales, adeps, &c. sic quamdiu sui juris Natura sanguinis defæcatione, suimetipsius conservationi perenniter invigilat, solisque mechanices adjuncta legibus sanitatem servat ac tuetur : Dum enim fibrarum, quibus constant viscera, ea est firmitas, quæ pro suâ cujusque configuratione, pororumque structurâ, quidquid sibi noxium est, valeat aut respuere aut contractione abigere, tunc hominem integrâ sanitate frui putes : secus enim fatiscens Natura gemit sub pondere morbi, tuncque inspissatum alicubi sanguinem suspiceris ; De sanitatis enim essentiâ est, ut liberè fluat sanguis, undè fluidi motus solidique resistentia individui Naturæ comites, probantur.

I I I.

MIRUM est ! quàm à simplicissimis hisce Naturæ legibus, quamplurimi recedant Novatores, qui nimio novitatis amore capti, mille diversas opiniones in medium proferunt, quæ plus ostentationis quàm doctrinæ complectantur. Hinc quosdam in quæstiunculis hære videas, quæ ritè excussæ, nihil ad artem conferant, ipsosque ita sollicitos demireris, ac si de totâ Republicâ ageretur, ut pilis vitam tribuant, aut Mathesin Medico necessariam probent : quasi verò pilos non vitâ communi conjungi maximum sit artis dedecus, aut Medicinam ad numeros saltare oporteat. Illi naturam cruoris indagantes, cùm sanguinem rubro colore tinctum animadverterent, hunc ejusdem naturæ globulis in humore crystallino natantibus maximo experientiæ conatu consiliari judicaverunt ; At quantum indè utilitatis accesserit Medicinæ, indè colligas, ac si sanguinem albo & rubro consistere improbo labore detexissent, Nec minis risum moveant, qui

humanæ, ut inquirunt, vel tenuitatis consilii, de Naturæ cognitione superbè diffidentes, démonstrationes, vel à præstantiori Physicâ desumptas aut tanquam inutiles, aut tanquam ad artem Medicam parùm pertinentes, respuunt; sicque quâ benè, quâ malè, nulloque naturæ respectu ægrotis exhibent remedia, ignotamque artem agitantes inglorii, de corio humano ludere non desinunt. Isti quos nullus fatigat pudor, generationis nodum satis abundè solvisse sibi gratulantur, si infinita propemodùm animalcula quibus vermium nomen inditum est, ope microscopii in femine virili deprehenderint, aut deprehendisse putent, quæ mulierum utero recepta, succoque alibili nutrita, tandem homines evadant; non benè Naturæ simplicitatis memores, quæ innumeros in ipso vitæ limine trucidaret homines; ut unus in actum erumperet.

I V.

COR, musculus, sicut ab Hippocrate, sic ab omnibus definitum, cuique circulationis jura dare, concessum erat, suum placidè motum à sanguine mutuabatur, nunc tumultuosè à quibusdam Neotericis frustratur, factumque duræ meningis minister ab eâ, ut aiunt, tanquam altero corde propter omnimodam structuræ similitudinem (undè ipsam cor cerebri appellant) suæ impulsionis motum accipit; hosce Novatores maximè cordatos jurè an injuriâ dixeris; qui duplici corde vel invitâ Naturâ gaudere velint. Sed quod mireris idè cor à sanguine non moveri statuunt, ut suæ meningi blandiantur, quòd quædam exacta è vivis animalibus corda, ne quidem guttâ Sanguinis in ipsis relictâ, ad tempus suas tamen pulsationes edere videantur; quasi tunc temporis à durâ meninge (cui nullo modò respondent) motum potiùs mutuentur. Medicinæ Culinarii Salia Salibus aptantes, Medicinam acore suo insciant; rationem quæris, ab acido alimentorum dissolutionem, ab eodem morborum causas deducunt, sic eandem morbi & sanitatis causam probant. Tota tamen alcalium acidorumque nomine resonat Medicina, ad quæ, si omnem morborum originem tanquam ad genuinos fontes non retuleris, frustra te Medicum jactites; sed solos in arte rudes hoc capiat Systema. Sanguis recoctus alcalia profert, inquirunt, concedimus, vapescens aut nimis detritus acefcit, verosimile est; sed quinam sint certi acidorum characteres, quæ gentilitiæ sint eorum agendi virtutes frustra quæsieris: *Solus noscat is qui propter semetipsum omnia operatus est*; hisque tuas aptare indicationes omninò periculosum puta, acetum, omphacium sunt de acidorum genere: quàm sint diversa vel imperitis notum est; Sic rerum essentia non dignoscuntur, ipsarum indoles naturæ motibus innotescit. In febre continuâ æstu præfervido torrentur viscera, obstinata ægrotantem occupant vigilia; urget importuna sitis, furore micant oculi, phrenitis succedit, saphenæ vena tunditur, velocissimo impetu in arcum prorumpit sanguis, quis indè cruorem cespitare aut inspissari conjiciat, nonne, sanguinem in velocissimum orbem rotatum potiùs deduxeris.

V.

NOVUM oritur Medicinæ Systema, Naturæ dissolutionem time, Novatores diversis innixi principiis, dum ipsius indagacioni student impensius, suis ipsam rationibus & experimentis obruunt & labefaciunt: causam quæscitaris? è novis rationibus novas eruunt indicationes, à novis indicationibus nova repetunt medicamenta, hinc legitima pervertitur medendi methodus; Nullum enim tam inconcussam Medicinæ principium putaveris, quod probabili ratione convelli non possit. In tantâ opinionum diversitate, quæ calcanda tibi sit via quæris? suo quemlibet insanire modo permittas. Sic ex humano corpore spiritus animæ:

les turpiter expungi obstupefcis, divique senis ruere doctrinam luges, mireris, sed non inideas. Medicos de ovali fœtus foramine intueris follicitos, *semper audior tantum, nunquam reponas*, nugas interim putaveris. Ad explicandam morborum naturam coagulationis systema jejuniûs exploras, talem ratiocinandi modum suis auctoribus lubenter permittit; Quid acerbum, austerum, amarum in humano corpore valeant ab Hippocrate edoctus interim mediteris. Opposita cum oppositis in Chymiâ fervere vides, quot illidant Scopulis qui ad alcalium familiam in morbis confugiunt indè colligas; sicut enim quædam acida alcalium vices gerunt, sic & quædam alcalia acidorum vices interdum gerere probabile puta. Non te tamen omnia Neotericorum inventa latere velim, sicut enim quamplurimis sua inanis garrulitas, sic & quibusdam sua laus quamplurima; hos ad solius Mechanicæ leges morborum cum curationes tum causas referentes arbitreris. His adjutus quò natura vergit eò duces, diversosque ipsius motus ipsâ monstrante viam expendens, non populari fultus rumore famam subripies specificis, nec praxeos novitati studebis ambitiosius: sed persequi còcta, cruda digerere, invigilare orgasmo, non indocilis Naturæ scrutator intelliges; hinc si quid initio morborum movendum, Naturæ conatu primùm admonitus, movebis: sæpe enim ibi non est expectanda còctio, ubi nulla futura est; sic Systematum derisor perpetuus, sublevandæ soli naturæ tutò, citò & jucundè prudens invigilabis, omnique Systemate Naturam superiorem agnosces.

Non ergo à Systematum varietate Medicina præstantior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Bartholomæus-Tusannus
le Clerc, Chirurgia Gal-
lico idiomate Professor
designatus.

M. Stephanus Pourfour du
Petit.

M. Achilles - Franciscus
Fontane.

M. Ludovicus - Gabriel
Dupré, Serenissimi Prin-
cipis Condæ Consiliarius
& Medicus.

M. Pascasius Borie.

M. Joannes Baptista-Lu-
dovicus Chomel, Anti-
quus Facultatis Deca-
nus & Medicus Regis
ordinarius.

M. Antonius Petit.

M. Florentius-Carolus Bel-
lot, Professor Regius &
Utriusque Pharmacia Pro-
fessor.

M. Hyacinthus-Theodorus
Baron, Antiquus Facul-
tatis Decanus, nec non
Castrorum Regis & exer-
citiuum in Germania &
in Italiâ Proto-Medicus;

Proponebat Parisiis NICOLAUS JEANROY, Tullensis, Doctor Medicus
Rhemenfis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1760.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Universitatis & Facultatis Med. Typographi. 1760.